

DEBRECZEN

POLITIKAI, TARSADALMI és KOZGADASZATI HIRLAP.

A debreczeni és vidéki „függetlenségi párt” közlönye.

Megjelen naponként, péntek és vasárnap kivételével.

Előzetes árak:
 Egy évre és postán küldve . . . 10 frt — kr.
 Fél évre . . . 5 — —
 Negyed évre . . . 3 — 50 —

Egyes szám 6 kr.

A lap szellemi részét illető minden közleményre, írásra, levelezésre, közlésre, a szerkesztőségbe kéremintve küldendő.

Előfizetési helyben
 RAJNOLDI K. LAJOS és társai
 OSÁTHY KÁROLY könyvkereskedésében és a kiadóhivatalban KUTASI IMRE könyvnyomdájában a postahivataloknál.

Hirdetési díj:
 Négy barabos perit sorért 6 kr.
 Nagyobb terjedelmű a hirdetések alk. szerinti a legolcsóbb árértéketnek (el. Bélyegdíj) minden külön bejelölésért 30 kr.

Nyitólé — ben megjelenő közlemény minden perit sora 30 kr.

Hirdetések felvétele a kiadóhivatalban, KUTASI I. könyvnyomdájában, valamint EÖHRMANN H. könyv. Irodájában is.

Név nélkül vagy bérmentesen beküldött levelek nem vesztnek újságunkban.

Kéziratok vissza nem adódnak.

Egy kis munkás-kérdés.

(r. e.) A kormányt ragyogó tollú írója, Jókai Mór egyik regényében, a „Fekete gyémántok”-ban fényes tehetséggel írta le egy község-bányát. Leírja a község-bányákban fejlődő veszedelme gázokat s a bányák remények, a v i h e d e r n e k pusztításait. Elénk állítja egy bányász rémületének képét s az egészben egy nagy költői tehetség alkotását kell bálmulnunk.

Jókai Mór, a költő, tagja egy jelenleg kormányon álló és így tényleg működő politikai lapnak. A mit a költő fantáziája megalkotott, ahhoz hasonló kép tárul elénk most a valóságban.

Az aninai bányászerecséltenség borzasztó képe.

A munkások ezrei vannak a bányákban elfoglalva. Százával szállnak alá napoként, hogy ott keservesen keressék meg kenyérüket s százával szálltak a föld mélyébe azon napon is, a midőn a most egész Európát foglalkoztató katasztrófa végbement. Negyvenöt munkás élete szűnt meg e borzasztó napon.

A hullákat feltalálták s temetésük, valódi monstre temetés, a minőhöz nem hasonlítható egyéb, csak a bécsi Ring-színházi tűzvész áldozatainak temetése, oly tele volt borzalommal és kétségbeeséssel, hogy hasonlót a legesapongóbb költői képzelet sem alkothatna már. Negyvenöt örvény és százhatvan árva képezte a gyászoló közönséget — ennyi jaj, ennyi átok bizonyára felhatott Istenhez.

Hát az emberekhez? a kik sorsukat kormányokra bizzák? a kikre hatalmat, pénzt, eszközöket biztat, hogy ezekkel a közjő előmozdításán munkálkodjanak? Mit tett a magyar kormány ezen katasztrófa hallatára? Egyes, magában álló eseménynek tekintette, a melynek szerencsétlen áldozatai pillanatnyi segílyt igényelnek? Vagy van arról is fogalma, hogy az aninai bányászerecséltenség összefügg egy óriási horderejű társadalmi kérdéssel? a mely megoldást igényel, vagy oly veszedelemmé nőheti ki magát, mint a bányákban pusztító viheder? eszébe jutott talán, hogy e katasztrófa alkalmat képezhetne e nevezetes társadalmi kérdés, a munkás-kérdés szellőztetésére?

Nem, ilyesmi korántsem jutott azon kormány és pártjának eszébe, a mely regényben megírja és elolvassa a szerencsétlenségek történetét, de a hol ily szerencsétlenségek az ő hatalmukra, a reájuk bízott eszközökre szorulhatnak, a hol magasabb emberi érdekeknek megfelelő intézkedések előtt kell állaniok: ott az ő képzelő tehetségük megszűnik!

Az aninai munkásoknak van nyugbér és segélygyűletük, a tulajdonos részvénytársulat az örvények és árvak között kiosztott 2000 forint segílyt és lesz az ügyben törvényszéki vizsgálat is.

Ennyit felelt a miniszter, mikor az ellenzék egyik vezérfeje, Apponyi Albert gróf az esetet interpelláció tárgyává tette s megérinté beszédében a munkás-ügyet is, amely tényleg létezik s a melyet agyonhallgatással megszüntetni többé nem lehet.

Bismarck látta be Európa államférfiai közül egymaga, hogy a munkás-kérdés elől megfutamodni többé nem szabad, sőt annak elébe kell lépni. Az ő lángelméje világosított fel arról, hogy a munkás-kérdésnek vannak oly részei, a melyek benne foglaltatnak ugyan a szocializmus katejában, de azért benne foglaltatnak a humanizmus követelményeinek lajstromában is és gyáva, vagy hazug politikus az, a ki a munkáló kéz érdekeit mellőzi azon ürügy alatt, mert ez szocializmus volna.

A gyári, a földmivel munkás nyugdíjazása, egészségének biztosítása — e nagyszabású vonásokat bele szöhetette politikájába egy nagy bírodalom nagy államférfia.

De mi nem kívánunk oly sokat a mi gyámoltalan kormányunktól.

Fokozatos haladással, néhány kezdeményező lépéssel is megelégednénk tőle.

Legalább az állami munkások állami nyugdíját és balesetek elleni biztosítását óhajtanók.

De kívánhatjuk-e ezen kormánytól, a mely alatt épen az állam bának el példátlan szivtelenséggel minden esetben, a melyben követelőként szerepel? Kívánhatjuk-e ezen kormánytól a humanizmusnak legkisebb szikráját is, a midőn látjuk, hogy összes politikája azon alapszik, hogy idegen érdekeket emeljen, habár ez ország jóvoltának teljes feláldozásával is?

Kis emberek kicsinyes kormánya. Kezdeményezésre képtelen, humanisztikus célokra szűkkeblő, társadalmi reformokra gyáva.

Országgyűlés A képviselőház a decz. 18. ülésen folytatta és jórésben befejezte a közlekedési költségvetés tárgyalását. A napirend előtt hosszabb időt vett igénybe az ipoly sági válság ügyére vonatkozó iratoknak felolvasása. A ház érdeklődéssel hallgatta egy a bizottság ítéletét, mint a bizottság két tagjának: Szilágyi Dezsőnek és Almásy Sándornak külön véleményét. Ezután folytatták a költségvetésnek a postákra vonatkozó cziménel már tegnapielőtt megkezdett vitát. Szóltak: Komlóssy Ferencz, Török Kálmán, Madarász József, Csanády Sándor majd Kemény Gábor br. miniszter és Lukács Béla előadó, mire tértel megszavazták A budapesti Dunarész szabályozásának cziménel Thaly Kálmán a rudasfürdői rakpart kiépítésére hitva fel a miniszter figyelmét, mire Kemény br. miniszter azt jegyezte meg, hogy ez a fővárosi közmunkatanács hatáskörébe tartozik. A felső Duna szabályozására első részleteként előirányzott 600,000 frtos tételnél érdekes vitát kezdett Moc s á r y Lajos, ki hivatkozva arra, hogy a törvényjavaslat, melynek alapján e tétel a költségvetésbe felvették, még nem fogadtatott el, a tételnek törlesztését, esetleg megszavazásának függőben tartását indítványozta, mert a tétel megszavazása ellenkezik a budgetjoggal. S á g h y Gyula, mint az érdekeltek vidék egyik kerületének képviselője a tétel megszavazása mellett kardoskodott, nehogy a szabályozási munkálatok késleltessenek. H e r m a n Ottó élesen megtámadta S á g h y t azért, hogy alkotmányellenes dolgot védelmez és pártolta Mocsáry indítványát, L á z á r Ádám és M a d a r á s z Jenő hasonlóképen az indítványt pártolták. Ezután K e m é n y Gábor br. miniszter és L u k á c s Béla előadó a tétel mellett szóltak.

Kiemeljük még B o t t l i k Lajos felszólalását, ki szűz beszédet tartotta, s nyugodt és parlamentáris előadással jó szónoknak mutat'a be magát. Bottlik az államvasutak központi igazgatásánál vél jelentékeny összegeket megtakarítani s erre nézve indítványt adott be.

Az országgyűlési ünnepi szünlő ma, szombaton vette kezdetét s jövő év január 10 ig tart.

A szathmári árvizok. A szerdai ülésen folytatott a közmunka- és közlekedési miniszterium költségvetésének tárgyalása. Pótlólag hozzuk a következő részletet.

Kemény Gábor br. közmunka és közlekedési miniszter megjegyzi, hogy közvetlen tapasztalásból ismeri a szathmármegyei viszonyokat. A tervek készen vannak a Szamos balparti mocsáros területek vízmentesítésére és kiszáritására és a kormány a munkálatokat el is rendelte. A tervek annyira kedvezőknek mutatkoznak, hogy a híres ecsedi láp kiszáritásához, mely nem fog igen sokba kerülni, hozzá lehet majd fogni. A Szamos jobb partjára is figyelmet kell fordítani. Ha az erre vonatkozó tervek elkészülnek, a mi rövid idő alatt meg fog történni, akkor szóló fel fogja hívni a szathmármegyei érdekelteket a közreműködésre. Az ideiglenes intézkedések megtételét azonban, a gátak kijávitását, maga is sürögnek tartja s e tekintetben meg fog történni az, a minek meg kell történnie. (Helyeslés.)

Kiss Albert határozati javaslatot nyújt be, mely szerint a sürgős munkálatokra előirányzott 60,000 frt, a Szathmármegye területén okozott vizárokra való tekintettel, 100,000 frtra emeltessek fel.

Herman Ottó pártolja Kiss Albert határozati javaslatát.

Tisza Kálmán miniszterelnök szükségesnek tartja, hogy mielőtt a ház Kiss Albert

határozati javaslata fölött döntene, az a pénzügyi bizottsághoz utasítsassék.

Izsák Dezső pártolja Kiss Albert határozati javaslatát. (Helyeslés a szelsőbalon.)

Tisza Kálmán miniszterelnök a negyven-ezer forint többletet nem tartotta soknak, de hogy sok lesz-e, kevés lesz-e, azt nem tudja. A határozati javaslatot elvetetni kéri. (Helyeslés a jobb oldalon.)

Madarász József. A javaslatot a pénzügyi bizottsághoz kéri utasítani. (Helyeslés a szelsőbalon.)

Domahidy István azon esetben ellenzi a javaslatot, ha a miniszter megígéri, hogy a költségek kijávitatnak. A határozati javaslatot szintén a pénzügyi bizottsághoz kéri utasítani.

Csanády Sándor Madarász szavainak oly értelmet tulajdonít, mintha minden vízszárazási költséget meg akarna szavazni a kormánynak. (Nagy derűtség.) Pártolja Kiss Albert határozati javaslatát.

Kiss Albert kijelenti, hogy miután a gátak kijávitása iránt különben is történik intézkedés, határozati javaslatát visszavonja.

Madarász József megjegyzi, hogy csak a szövegben forog 60 ezer forint szavazza meg. A ház ezután a tételt megszavazta.

Kossuth Lajos mint nyelvész.

Kossuth Lajos egészségi állapotáról a fővárosban elterjedt híre az O. É. e táviratot vette: Turinból vette: „Kossuth Lajos a legjobb egészségnek örvendő.”

De még fényesebb czáfólatot képezett a „P. N.” a mely nagy hazánkfától épen most közöl egy szoros szakcszerű, „A természet tudomány nem-és fajnevek magyarosításának kérdése” című és Helfy Ignác orsz. képviselő urnak címzett, három közleményre terjedő értekezést. A nagy író találon írja ezután egy jegyzetében: „Azóta, hogy ezeket írtam, a magyar nemzet fokról-fokra mindenben kivetkőzik a történelmi magyarságból — mindenben! de kárpótlásul a nyelvpuhizásban annyira tulcsapong minden észszerű határon, hogy már Boccaccio is „Bokkacso”-nak, Shakespeare Sekszipirnek kezdi írni. — A francia „couchet”-t eltorzították a népkustira, a Wächter-t Bakter-re (ez utóbbit bizony kár volt, minthogy már Zrínyiiben megvan a szep: „Virrasztó”), de családneveken nem szabad ily császárnevezéseket véghez viüni. Azokat ugy kell leírni, a mint vannak, ha éppen tetszik, írják le utána zárjel közt, hogy miként kell kimondani (én ezt sem tartom szükségesnek), de ne tegyék nyelvünket ily képtelen fizmitásokkal a világ előtt nevettségessé. — Egykor bizonyos kis emberke pöffesszékedésére azt mondá előttem egy diplomata: „et surtout mes amis craignent le ridicule” (és főképp feljeteke a nevettségességtől, barátaim!) — Nem rossz tanács ez.”

A „Magyar Nyelvőr” utolsó füzete Kossuthról pedig levelet közöl, mely a bojtár szó keletkezésére vonatkozik. Az érdekes levél így szól:

„Tisztelt uram! Szívesen megadom a kívánt felvilágosítást a bojtár szó iránt. „A bojtaro (nem bojtario) olasz tájszó. Romagában él vele a nép, mely a mint bizonyosan tudja ön) legutóbbban megtartotta a régi római tipust. Ott van a Rubicon, mely Julius Caesár idejéből a világtörténelemben forduló pontot képez. Az ottani nép az ökörpásztorra más szót mint a bojtaro-t nem is ösmer. Ezt Ferencz fiamtól tudom, ki több mint 10 éve a nép közt Csesenában, a hajdani Rubicon táján lakik, mely népből a kéubányákban, melyeknek fiam igazgatója, pár ezer ember dolgozik, kikkel fiam folytonos érintkezésben áll s kinek az ökörpásztorág terminológiájának ismeretere annál biztosabb alkalm volt, minthogy jó ideig ökrökkel szállította le a bányákból a ként (mint csak még kevéssel ezelőtt a karrani márványbányákból a márványt szállították); tehát a bojtárokkal sok dolga volt. „Nem gondolom, hogy a bojtaro szó Dantében előfordult, mint a kocantás (dan di cozzo) előfordul. Nem klasszikus szó, de hát az olasz szótárakban sem fordul elő; azokban a bojtaro fogalmára a bovio vagy bifolio szó adatik; de a tiszta római eredetű romagnai nép

bojtaro-t mond s nekem, ki nyelvtudós teljes ségél nem vagyok, fülérzekem, azt sugja, hogy a magyar bojtár szóban a római bos-ból eredett bove, bovi, boi szó határozottan benne van; s mikor a „Tarnóczára elszegődött bojtár” azt dalolja, hogy „jó legelője van ott a birkának,” csak annak adja jelét, hogy a bojtár elnevezés az ökröről (boi) a juhokra átsikamlott. „De ismétlem, én nyelvész nem vagyok, hanem azt mint tényt mondhatom, hogy a „bojtaro” szó romagnai olasz tájszó. Az olasz vette-e a magyartól vagy a magyar az olaszról vagy mindketten valamely más nyelvből, biz én nem tudom, nem is kutatom, nem mesterségem; hanem az igaz, hogy midőn a magyar nyelvnek a magyar tudós akademia megbízásából szerkesztett szótárában az látam, hogy a bojtár szót a bojt-ból vagy bojt-ból származtatja, a mi mozgására vonatkozik ezt majdnem oly mulatságosnak találtam, mint azt, hogy a könyv szót onnét származtatja, hogy a k hang valami gömbölyű, mely az ő betűvel még erősbítették. „Uram irgalmazz az én tudatlan árva lelkemnek, melynek az ily tudóságra egy nákszemnyi érzeke sincs!” „Kossuth L.”

KARCZOLATOK.

(A vén írrok. — A megyék. — Róka, csuka, varga.)

Zólyom várm gyének volt valamikor egy írrok, az öreg K. bátya. 37 esztendeig töltötte be ezt a díszes állást s az általa papírra tett idegen gondolatok, egyetlen sorba füve körülbelül átövezhettek volna Magyarországot. Erről a derek öreg urról beszéltek, hogy egy kukkot sem értett abból, a mit elé raktak leírás véget.

Nem tudom igaz-e, de azt is beszélék, hogy egyszer a következő tartalom iratott tettek elé: „Én a l u l i r o t t k i j e l e n t e m, hogy haszontalan, semmirekellő parázna ember vagyok és hiába beszervek a vármegyék kegyerét. Beszterczében a vármegyék, 18... decz. hó 12. K. megyei írrok.”

Leirta hűségesen három példányban és vitte a főnököknek.

... Milyen hü képmásai ennek a derek embernek a kormány mamelekjai, a kik épen ugy megszavaznak Tiszának még a saját halalos ítéletüket is!

A megyék — mozognak. Képviselötetésüket követelik az ujjalakitandó főrendiházban.

Élre áll e mozgalomnak a főrendek között gróf András Gyula, a képviselőházban Szilágyi Dezső; követelik képviselötetésüket, mint a hogy követeli pártunk, a 48-as és függetlenségipárt is.

... És mialatt Kzsuth Lajos cikkezék a növényekről, ő, a Tisza Kálmán mákvirágai által hontalanul tett óriás nem mosolyodik el magában s egyszóval sem mondja, hogy: „Eleg, gondolok és működöm! Hiszen ezt az eszmét is tölem kaptatok! ezt is én írtam meg néktek levelemben!”

Nemcsak a magyarországi, de az osztrák sajtó is a felett töpreng, hogy Sennyei Pál báró tulajdonképen a Tisza hasznára, vagy kárára lett-e országbíró és főrendiházi elnök?

Vivmányul hirdette Tisza az ő belépését, de ő elnöki székfoglalójában kijelentette, hogy nem áll egy elvi alapon a kormánnyal s ugyancsak hangsúlyozta, hogy ő a felség óhajára lépett ki az ő hallgatag magatartásának bástyái közül.

Furcsa! Mintha csak megjedtek volna Bécsben a felett, hogy Tisza Kálmánnak olyan főrendi-házra fia a foga, a mely az ő uralmát élethossziglan biztosítaná, azért küldték le m e r s e k l ö t t l — Sennyei Pált.

Majd meglássuk. Hanem annyi tény, hogy itt a róka csukát fogott ugyan, de a csuka is fogja a rókát, mindakettőt pedig viszi Mátyás királyhoz a... varga!

Gili Balás.

... kereskedése.

... kávé; menyét és

... Gorgonsola

... rshéju diét és min-

... kákat

... ket

... at, legjobb mi-

... ároly.

... tára

... legnagyobb vá-

... lás és mérsékelt

... ünöbbs anyagból

... nek.

... híret

Szpeciál czerna gyári-jegy

... kkal kitüntetve.

... osztrák-magyar

* Nagy iparvállalat. Sokan nem is tudják és eddig mi sem tudtuk, hogy a helybeli iparvállalat között legtovább egyének a helybeli István gőzmalom ad foglalkozást és így mindennapi kenyert. Az új ipartörvény által megrendelt s a helybeli kapitányi hivatal mint első foku iparhatóság közbejöttével eszközölt iparhatósági felvételek alkalmával kitűnt ugyanis, hogy a helybeli István gőzmalom napoként 250-280 egyént foglalkoztat. E munkaerő ez idő szerint még nagyobbodott is azon nagy mervő újabb megrendelések által, melyek a miskolczi gőzmalom leégése folytán a helybeli gőzmalomhoz érkeztek.

* Színházi hírek. Tegnapelőtt, csütörtökön szinagagatónk szép áldozatot gyujtott a nevető muzsa oltárán; valóban nagy sikerű színházi esténk volt. Először „Az országgyűlési szállás” cz. régi jó vigjátékot adták elő, a melyben a többi között Németh József — leszámítva azt, hogy néhol kiesett a németes jargonból — gazdag kedélyvel játszott egy pozsonyi „Haushert.” Nyilasi pedig egyetlen jelenetében egy olyan zsidó-typust mutatott be, a mely alakítását bátran mondhatjuk tökéletesnek; egyetlen mozdulata (midőn a váltót veszi elő) már magában is aranyat ért. Mindkét jeles kómicusunkat riadó taposk és eljének jutalmazták. Pálffy (Vigari Kalmán) és Kükemezei Vilma (Milcsi) szintén ügyesen mozogtak egy szerelmes pár szerepében. — A vigjáték után következett Suppé régi jó „Szép Galathea”-ja, oly előadásban, a minőben jelenleg aligha kerülhet színpadra. Enekkarok, zenekar és énekesek exzelláltak. Erdélyi Mariettánál csak ez este láttuk, hogy mit birunk benne; a czimszerepet játszotta s szép énekeért és maszkiáért annyit tapost, mint nálunk eddig egyszer sem. Horváth Arnold (Pymaleon) nehéz énekarthiának mindvégig ura volt s Iványi Mariska is ügyes kis Ganyvált s „Klassisch Klassisch” dalával s a csók áriával valóban elragadtott. — Nyilasi pedig bebizonyította alakító képességét az által, hogy egymásután két darabban más-más zsidó-alakot tudott bemutatni úgy, hogy már jobban nem is lehetett volna. Dalait, híres profeszár-áriáját (Az én apám kordusnak...) megújították, tréfái, kómicus játéka mindvégig uralták a helyzetet. — Ezt az operettet meg kell ismételtetni, mint a hogy tegnap, pénteken nagy ház előtt játszották el másodszer is az „Egy dalárd a viszon-tagságait.” — „Gasparone” mai előadásának rendkívüli érdeket fog kölcsönözni azon körülmény, hogy Karlottát Halmainé éneklé. A mi szeretetreméltó első primadonna bizonyára nagy sikereket fog aratni ezen estén is. Érdekes lesznek a Nyilasi új coup-lettei is. — Műsor a jövő hetre: Hétfő: „A tüzről pattant leány.” Kedd: „A kis szórakozott.” Szerda: „Szűnet.” Csütörtök: „Mágdolna.” Pénteken: „A tékozló.” Szombat: „A kanári hercegnő.”

* A kapitányi hivatal mint első foku iparhatóság eddig nem kevesebb mint 600 munkakönyvet szolgáltatott ki az új ipartörvény alapján a jelentkezett iparos segédeknek, és mintegy 150 iparigazolványt az iparosoknak. Tekintve az új ipartörvény által előírt meglehetősen komplikált ügykezelést, mondanunk sem kell, hogy a kapitányi hivatalnak rendkívüli akadályokkal kellett és kell megküzdeni, míg a kezdet nehézségein túl esik.

* A debr. második patkolócvác tanfolyam f. é. november hó elején 32 hallgatóval megújított. Tekintettel azon kiválóan kedvező eredményre, melyet a múlt évben rendezett első patkoló cvác tanfolyam felvezetett, nem kevesebb reményünk lehet arra, hogy az idei tanfolyam — mely a miniszterium anyagi támogatása mellett tartatik fenn — szintén a várakozásnak megfelelő sikerrel fog végződni.

* Füstölő dohány. A vekerai pusztán elégett hodályok dohányának füstje ugyancsak maró lehet Lévi Sándor és Hagymási Mór bérlokre nézve. Legalább ez tönk ki az utóbb nevezett urnak a „Debr. Ell.” t. e. nyiltáréban megjelent nyilatkozatából. Ez a jó ur ugyanis azt olvasta ki igen tekintélyes kézből eredt hirtükből, — hogy mi őt magát gyanúsítjuk a felgyújtás egészen modern hazson-műveléssel s azt hiszi, hogy ezt valami befolyás s következtében cselekedetük. Bennünket csakis a közérdek szempontjai szoktak befolyásolni, a vizsgálat pedig kifogja deríteni, hogy mi igaz a dologban és mi nem. — Anynyi azonban tény, hogy az a nyiltáré a mi ujdonságunkat csak megerősítette, mert ő maga is azt írja, hogy a három hodály egyszerre felgyuladt, hogy a dohány febr. 6-ig volt beszállítandó s a hodályok márcz. 19-én lefordatodók voltak. Az sem tartozik a szerencsés érvek közé, hogy a tüzeset idejében a bérlo nem volt otthon. Rendesen előfordul ez eset véletlenség is. — Mellékesen megjegyezve, a dohány (a mint saját kezdeményezésünkben utána néztünk) 3000 forintot felül, a hodályok 1600 forintig voltak biztosítva az e. m. ált. bizt. társulatnál, melynek helyben lakó H. ur ajánlott levélben hozta tudomására a tüzesetet s a helyszíni szemle- nek kitzését is ajánlott levél útján kérte. Ezzel az ügyet különben lesz alkalmunk tüzetesen foglalkozni.

* A debr. kerületi kiállítás bizottságnál az eddig tett bejelentések összes száma megközelíti az ötszázat. Ebből Debreczen városra esik mintegy 260 kiállítás, mely számból következettve, városunk az országos kiállításra méltóan lesz képviselve. Az állatképzésre vonatkozólag említettük is már, hogy Debreczen ötös fogata szintén ki lesz állítva. Most hozzá-

tehetjük, hogy a város tulajdonában lévő valamennyi állatfajból is ki fog állítani, sőt ezen állatok felügyelete végett szükséges juhász, kanász, csikós — úgy a mint azok a Hortobágyon tartózkodnak — fel fog küldetni, hogy a hazai és külföldi közönség előtt ezek személyesen és színről-színre is bemutatva legyenek.

* Fried Károly, helybeli nagybirtokos, a Ferencz József rend lovagja, Holländer bankigazgató ipja, tegnap d. u. 2 órakor 73 éves korában meghalt.

* A postát (ezzel együtt a „Pesti Napló” és a „Nemzet”) tegnap esti lapját ismét elvitték Sziberiába vagy Kamcsatkába. Függetlenítettük ezen lapok kiadóhivatalait, hogy egy a helybeli posta részéről megjelent nyilatkozat mind e gyakori hallatlan rendeltetéseket az ő expediciójuknak tulajdonítsa.

* H-Böszörményből írják nekünk, hogy ott működik néhány nap óta a Völgyi Gyula színtársulata s tühörtő pártfogásban részelt. Holnap Kükemezei Vilma társulatunk tehetséges naiv színésznője vendégzerepel a „Csokon szerzett völegény”-ben s ott Orley k. a szerepét fogja játszani, a melyből tegnap d. u. sikerral tartott próbát színházunknál.

* A rendőrség. A debreczen városi rendőrség új szervezet szerini átalakítása, mely igen sok tekintetben a fővárosi rendőrség mintájára készült, január elsejével megtörténik a III-ik ker. kapitányság helyiségét, (Komáromi-ház, föld-szint) már nagyban csinosították. Az új rendőri szervezet legfontosabb passusa, hogy rendes járőrmásokon (n a p p a l), rendes őrzőjáratok (éj j e l) rendőri tisztviselő felügyel-te alatt, mint a fővárosban, fognak működni. — Az őrzőállások száma 16 lesz egyelőre.

* A mostani leányok. A napokban egy fiatal igen szép leány a postahivatalnál két ajánlott levelet adott fel. Egyik Almódra, másik H-Böszörményre volt czimezve, két huszár állították. „Erzi hűgom hát kettőnek is egyszerre?” kérdé az öreg postatiszt. „Oh kérem alásán,” volt a leány válasza — „van nekem reservába Debreczenben is egy — kurschmiedl!”

* Az ermelléki vasut ügyet Bihar megye közgyűlésén szerdán tárgyalták, de bizony most sem nyert az megoldást. A vállalkozók ugyanis, kiknek az előmunkálatai engedélyt decz. végével lejár és még semmit sem tettek, előterjesztették, hogy mindezeideig nem képtak pénzintézetet, melynél a kibocsátandó részvények elhelyezendők lehetnek volna. Ezért egy újabb kérvénnyel járulnak Bihar megyéhez, hogy a megye közönsége emelje főleg a 300 ezer forintos subvencziót s eszközölje ki, hogy őket a kormány is segígezze 500 ezer forinttal. — Ha ezt megkapják hajlandók egy év lefolyása alatt a váradmihályfalvai vasut építést munkába venni, de még akkor is a margittai szárnyvasutat nem Nyúvednek, hanem 14 kilométerrel rövidebb irányban Székelyhidnak vezetik. Az állandó választmány elfogadásra ajánlotta a közgyűlésnek a kérvényt. Hosszas vita után elhatározottak, hogy csak felévi határidőt engedett vállalkozóknak a régi szerződés alapján a tervezett vasut kiépítésére.

* Az ujonczosás. A jövő évi ujonczosás vonatkozó munkálatait, mint már említettük, be vannak fejezve. A jövő évben első korosztályba lépő ijk jan. 15-ére vannak felhiva a város-ház nytermebe sorshuzás czéljából.

* A jótékony nőegylet ügyében. A helyi lapok csütörtöki számába a közönség köréből beküldötték egy cikkekcske, mely a nőegylet elnökségét személyeskedéssel és pártoskodással vádolja azon alkalomból, mert a nőegyleti választmányi gyűlés határozata szerint a januárban tartandó bálhoz a calicot-szövet Zádor Lajos urnál rendelgett meg. Alóirított tudja, hogy mint ez idő szerint a nevezett egylet elnöke, annak hivatala után első képviselője is, de azt semmi esetre sem fogadtatja el, hogy a választmány határozatáért egyedül ő tétessék felelőse, s hogy személyeskedéssel vádoltassék akkor, mikor senkit sem bánt s pártoskodással, mikor egy gyűlési határozatot hivatalból közöl. De hogy is áll hát ez a dolog? A nőegylet választmányi gyűlése elhatározta, hogy calicot — bált rendez, még pedig úgy, hogy a tánczosnók mind egyformán, egyforma calicot — szövet ruhába öltöznek. E végre kinézvén a legalkalmasabb mintát, Zádor Lajos urat kérte föl annak meghozatalára s kimerítésére, mint a ki az ezen kelme elárúsítása körül nyerendő esetleges jövedelmét is szives készséggel följajánlotta egylettünk jótékony czéljaira. Ha ezt tudomásul veszik s azt is megmondják a panaszkodók, a mit pedig velem együtt nagyon jól tudnak, hogy báli ruhához nemcsak az a szövet, de sok egyéb is kell, melyek mind náluk rendelhetők meg: remélem, hogy ezen épen nem kellemes ügy fölött napirendre térnek s nem vádolnak minket oly intenziókkal, melyeknek apólasa részünkről bűn volna azon egylet ellen, melynek épen érdekeit képviselni vagyunk hivatva. Debreczen, 1884. decz. 20. Veresné Szathmáry Teréz, nőegyleti elnök.

* A debr. „Fröhel-gyermekkert-egylet” f. hó 22-én délután egy negyed 5-kor tartott karácsonyfa ünnepélyt rendez, melyre a t. szülők és rokonok tisztelettel meghívotnak. 1884. decz. 17-én. Buzás Elekné alelnök. A karácsonyfára adakoztak eddig: Kaszanyitzky Eodréne 15 frt. Simonffy Imrené 1 frt. Berger Henrikné 1 frt. Tikos Istvánné 1 frt. Legányi Gyuláné 1 frt. Buzás Elekné 1 frt.

* A debr. iparos ifjuság önképző egylete által jövő év február 7-én a „Bikában” rendezendő tánczvigalom főenyeseik igérkezik lenni.

Az előkészületekből itelve már most jelezhetjük, hogy az iparos osztály s általában a közönség körében e tánczvigalom iránt már most is kiváló érdeklődés mutatkozik. E derek egylet, mely az önművelődés terén már eddigi sikerdus eredmények adta tanubizonyosságát meg is érdemli, hogy a közönség minden irányban támogassa.

* Az ünnepre. Tóth Sándor kereskedésében kisvárad-utczán a legünnemőbb hegyi borok kaphatók, igen olcsó áron.

* Másolásra ajánlkozik, ha csak 40-50 kr. napidj mellett is, egy h a t gymnáziumi osztályt végzett, szépírásu ifju. Jelentkezéseket elfogad a szerkesztőség.

* Cseledartó közönség figyelmébe. Turai Farkas „e. r. közevitő intézet” tulajdonos már sokkal több szolgálót teljesített a helybeli közönségnek, semhogy erről bővebben írunk kellene. Az új év közeletével még is nem mulaszthatjuk el hogy intézetét melegen ajánljuk a közönség pártolásába és figyelmébe. Mindenrendű cseledésig ferfi és nőnemben, nálla, illetve közevitése utján kapható és tekintve cseledészerzésért járó szokásos évi csekéidj látva kimondhatjuk, hogy ez intézet a városunk társas életében valóban hiányt pótol. Mindezeknél fogva újabb felhívjuk Turai Farkas közevitő intézetére a közönség figyelmét.

* A legjobbnak elismert Frister és Rosmann-fele varrógépek családok és iparosok részére, melyek kis részletfizetés mellett is Herschkovitz Henrik piacz-és hatvan-utca sarkán levő varrógép raktárában kaphatók a tisztelt közönségnek a legjobbnak ajánlhatók.

Hazánk s a külföld.

— A megék és a főrandiház. Arad és Zemplén felszólaltak s a törvényhozáshoz intézendő feliratot fogadtak el a megyéknek az új felsőházban képviselgetése tárgyában. E példát közelebb követik Pestmege, Borsod s az országnak bizonyára összes municzióiumai. Arad megye közgyűlésén Váshelyi Béla, Zemplénben Szervizky Odón tette az erre vonatkozó indítványt, mely mindkét megyében általános helyesléssel fogadtatott s emeltt határozattá.

— Az egyetemi nemz. izgatók. A szerb román s tót ajku egyetemi ifjuság vezetők, kik a minap a Szikszay-fele vendéglobben testvéresülési lakomák s magyarellenes tüntetést rendeztek, tegnap újra maga elé idézte az egyetem rektora s dorgatóriumban részesíté őket. Ezenkívül tudatta velük, hogy hivatalból fegyelmi eljárást indít ellenök s az egyetemi tanács elé viszi ügyöket. E szigorú eljárást indikálja az is, hogy e demonstrálók közt több olyan egyetemi polgár is van, ki állami ösztöndíjban részesülnek. Az egyetemi ifjuság a rektor ez eljárásával teljesen ki van békülve s ennek következtében a ma estére tervezett gyűlés-és ellentüntetés elmaradnak.

— Angol kinnalok. A két angol tengerész. kik társukat megölték és megették, a bíróság h a l á l r a ítélte. A királynő az elítélteknék megkegyelmezett s az ítéletet hat havi fogságra zárlította le.

— Az ifju-csehek köre a magyarokról. Prágában decz. 17-én az ifju-csehek klubja behatósan foglalkozott Riegernek a magyarokról és Csehországának Magyarországhoz való viszonyáról mondott beszédelével. Hotecek cseh író elesen megtámadta Rieger beszédét, s megjegyezte, hogy a csehek, ha gyakorlati politikát akarnak követni, csupán csak szláv politikát követhetnek. „Ha a magyarok s ki egyezési törvény elemeire, mégis beleavatkoznak továbbra is ügyeinkbe, hogy szent jogainkban megtagoljanak, nem látjuk be, miért ne ismerhetők el mi is testvéreinknek a tót atyafiaikat, s miért ne támogathatók őket a jogtalanság és törvénytelenég ellenében minden erőnkkel kitehető állandó, tetteges szeretetünkkel.”

— Az osztrák pénzügyminiszter a cseh földhiteltársaság megmentése érdekében nála járt küldöttségnek egyebek közt kijelentette azt, hogy a czukorgyáriért hátralekban levő földhiteltársaságnak további haladékok csak úgy fog engedhetni, ha a magyar pénzügyminiszter teleegyezését adja ehhez. Az országos küldöttség megjegyezte mindjárt, hogy a magyar pénzügyminisztert nem illet meg a hozzájárulás, ha az osztrák kormány a haladékok engedélyezni akarja. Dunajewsky pénzügyminiszter kijelenté azonban, hogy e kérdést jogügyi tanácsosai elé fogja terjesztetni.

— Szenzációs és megrázó kimenetelű eset foglalkoztatja a kedélyeket. J a n n e r a bécs Escomp-bank igazgatója, a hasonnevű volt a Ring-színházi igazgató fivére, k e r e k k é t millió forintnyi sikkasztát követelt el a bank kárára. Büntársra volt Küffler, pénzváltó intézet tulajdonos. Janner megszökött, azonban Kierlingben megtalálták — holtan; az ottani temetőben halántékon lőtte magát.

Muzsák.

— Kossuth Lajos most készült iratai IV. kötetének folytatásához. E önkészül-tül egy igen érdekes cikket küldött Helfy Ignáchoz, mely szól a természettudományi nem-és fajnemek magyarosításának kérdéséről. Lapunk elsőoldalán van a cikk, melynek közlését a „P. N.” megkezdte. „Egyveleg” címen fog az iratok IV. kötetébe beilleszteni. Nagy hazánkfa érdekesen adja elő e cikk keletkezését. 1871 ben Mednyánszkyrak levelét írt, hogy Barra Magyar növénytudósának második részét küldje el számára. Mednyánszky sehol sem akadt e könyvre s jónak látja Haynaldhoz fordulni. Haynald tudatta, hogy Barra könyvéből csak az első rész jelent meg s egyszersmind előadja leveleiben, hogy mit tart ő a növényország nem-és fajneveinek magyarosításáról. A tudós főpap ugyanis azt hitte, hogy Kossuth a magyarosítást a természet tudományok minden ágában egész általánosságban önjáratán keresztül vélné látni. Haynald amellet van hogy a diáknevelő egy lépést sem kell tágitani. Kossuth ezzel a nézettel szemben kijelenti, hogy ő nem nyelvpurista, de nézete az, hogy azon nem-és fajnevezésekre nézve, melyeket a múlt világgal különféle nemzetek az életben nem ugyanazon egy, hanem külön-külön néven neveznek, saját nyelv géniuszának megfelelőleg a magyaroknak is külön nevet lehet is, kell is alkotniai ha olyan az életben még nem bir; ellenben azon nemeket és fajokat illetőleg, melyekre nézve a legkülönbözöb mintelt nyelvekben ugyanazon egy szó van az életben elfogadva, akárminő eredetű legyen is az, azzal a magyar is élhet.

Közgazdaság.

— A debreczeni terménycsarnok heti tudósítása. Az üzlet a felolyt heten minden czikkben igen lanyha volt, a forgalom csekély mennyiségre szorított. Buz a a budapesti árak hanyatlása folytán a mult heti árakon alól valamivel olcsóbban vásároltatott s kevés kivétellel a helybeli „István malom” által vétettek meg a kínált mennyiségek. Rozs Cseh, Morva és Szileziába való kivitelre folytonosan kerestett a mult heti árakon alól valamivel olcsóbban. Tengeri különböző irányban volt elárúsítható.

Az árak következők: Buz a: 75-től 78 klor sulyminőségben 6 frt 75 krtól 7 frt 25 krig, m. m Rozs 71-73 klor sulyu 6 frttól 6 frt 30 krig, m. m. t a k a r m a n y - á r p a: 5 frt 50 krtól 5 frt 70 krig, u j t e n g e r i: 4 frt 75 krtól 5 frt, z a b: 5 frt 70 krtól 5 frt 90 krig m. m., S z a l o n n a: 60 frttól 42 frt m. m.

Törvényszék.

— Az ártatlanul elítélt ifj. Köteles Mihály perújítási ügyet tegnap referálta a budapesti kir. büntetőbíróóság s az ügyész indítvány ellenére a perújítási kérelmet megtagadta. A határozat ellen a kir. ügyész felebbezésel fog élni.

Színház. Holnap, f. h. 21-én, vasárnap: „Csikós”, népszimnő. Feltölés szerkesztő: Gáspár Imre. Kiadó: Kutasi Imre.

Dr. Szikszai Szabó József orvos- sebész-, tudor-, szülész-, műtő-, m kir. honv. törzsorvos. — lakását állandóan Czegléd utca 2567-ik számú saját házához — előbb Némethi ház tévént át; rendel betegeknek naponta délelőtt 8-9-ig, délután 2-3 óráig; szegényeknek mindenkor díj nélkül.

Női-, férfi- és gyermek lábbeli raktár a „Magyar csizmához”, főpiacz. br. Josinczyné ház, a „Hungaria” kávéházal szemben. Ajánlja a jelen téli és farsangi időnyre nagyválasztékú férfi, női- és gyermek lábbeli készleteit a legjutányosabb árakon. Egyszersmind tudatja, hogy miután az üzletben női bőrczipők és fu csizmák nagy választékban készletben állanak, azokat a saját beszerzési árban, sőt még alább is, ki fogja árusítani. Ugy a helybeli, mint a vidéki t. közönség szives pártfogásába ajánlja 15 év óta fennálló üzletét. Michelstedter Henrik.

Alapított Debreczenben.-csapó-u. szögletén 1866-ban.

Legujabb találmány.

SINGER VARRÓGÉPEK

gomblyukkötő készülékkel ellátva.

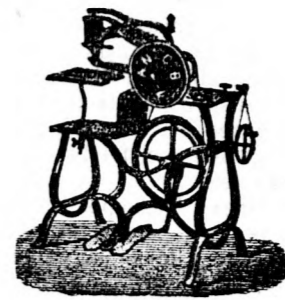
Fentebbi elismert legjobb fajta külföldi varrógépek jótállás mellett a legjutányosabb árban

egyedül

HOLVAY GYULA

központi varrógép raktárában

házalók és ügynökök mellőzésével rendelhetők meg.

Legczélszerűbb

karácsonyi és ujévi ajándék.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy üzletemben egész éven át összegyűlt több mint

1000 DARAB

ruhakelme maradék

rendkívüli leszállított olcsó árak mellett szerdától, azaz f. hó 17-étől kezdve nagy választékban kaphatók.

Kiváló tisztelettel

ROTT L. Debreczen.

Naponta friss készült prima

élesztőt

legjobb minőségű, küld megrendelésre minden postal vagy vasutállomásra bérmentve legjutányosabb ár mellett a

szegedi első élesztő gyár
SZEGEDEN

U. i. valódi szesz és elsőrendű élesztőért kezeskedünk.

Kiadó bortmérő helyiség.

Nagyuj-utca 1619. sz. a. háznál levő jó menedéki bortmérési helyiség azonnal kiadó.

Értekezhetni a tulajdonossal.

27

Helybeli és vidéki becses vásárlóimnak szives tudomásukra juttatom, miszerint a

gyermek-játékok,
valamint egyéb

KARÁCSONYI és UJÉVI

ajándék-tárgyak
dus választékban megjöttek és a legolcsóbb árban szerezhethők meg.

Tisztelettel
BAUM MIKSA.

Játék csoportozatokat, tulhalmozott vidéki rendelmények következtében, csakis a jövő hó 22-kéig eszközölhetek ki, posta útján.

27

27

Legalkalmasabb tárgyak

Karácsonyi és uj évi ajándékoknak.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy

ARANY és EZÜSTNEMŰ

különböző tárgyakból dusan és legnagyobb választékban berendezett

ÉKSZER ÜZLETBEN

mérsékelt leszállított árakon

karácsonyi és uj évi ajándékokul

legalkalmasabb és legczélszerűbb tárgyak kaphatók.
A nagy közönség eddig tapasztalt pártfogását jövőben is remény ve — ajánlom karácsonyi és uj évi ajándéktárgyaknak legjutányosabb bevásárlására arany-, ezüst- és ékszer-üzletemet

Lőrincsik László

ékszer-üzlet tulajdonos Széchenyi-utcán.

Szabó Lajos Fiai

divat és kézműáru üzletükben, Debreczen, rózsater,

az őszi és téli idényre nagyválasztékban kaphatók:

- Divatos női ruhakelmék, fanelék, női posztók;
- Fekete ternők, cachmirok és mindenféle gyászczikkek;
- Selyem szövetek és színes atlaszok, bársonyok;
- Selyem kendők, gyapju téli kendők minden nagyságban;
- Kreasz, rumburgi, fonal és pamutvásznak;
- Ágy és asztalneműek, barketek, kalmukok;
- Csipke és szövet ablakfüggönyök;
- SZONYEGEK, FUTO, ÁGYELÉ, s NAGYSZONYEGEK;
- Csipkék, szalagok, ruhadíszek, bélésneműek, gombok;
- Pamutok és mindenféle rövidárak;
- kitűnő szabásu férfi ingek; esernyők.

!Szabott olcsó árak mellett!

BOROK.

KATZ LAJOS borkereskedésében a legjobb minőségű tisztán kezelt érmelléki borok következő árakban kaphatók:

1 liter 1884. as tali	30 kr., 50 litertől 9 frttól 10 frtig.
1 liter 1882-83. finom asztali	24 " 50 " 16 " 18 "
1 liter 1882-83. bakar	30 " 50 lit r " 25 frtt.
- Üveges fehér bakarok, különböző évekről, finom szomorodni, kitűnő tokaji és ruszti asszu borok vegyszíleg megvizsgált ó csemege vörös borok, u. m.: nénesi, egri, budai, sahegyi, szegszárdi, kitűnő rác-ürmös és gróf Nemes-féle Risling orvosi malaga-sect, magyar és francia pezsgők és több itt fel nem sorolt fehér és vörös borokat jutányos árban, gyors és pontos kiszolgáltatás mellett ajánl

KATZ LAJOS

borkereskedő.

Dal a kiegyezésről.

A renegát miniszter szolt s arca kedvtül égett:
Isten hozott dicső párt, jó hir fogad m. téged.
Kész a törvény javaslat, az új kiegyezésem,
Nevem e csoda-müvel örök márványba vésem.

Ausztria, Magyarország egyenjogu felek
S ha enged a hon egyre,
Vérét kiontja, nem néz bankra, nem egyszer-

egyre,
Ugy, — hidd el — Ausztriával megint ki-

egyezett!
És ellenzéki voltam, midön kiegyezének,
S a kormány ellen akkor be könnyen folyt az

ének!
„Fél-munka”, ezt kiáltám, fél munka, most
bevégzem,
Jogunkat félig ök, én pazarlom el egészen!

Ausztria-Magyarország egyenjogu felek,
S ha enged a hon egyre,
Vérét kiontja, nem néz bankra, nem egyszer-

egyre,
Ugy, — hidd el — Ausztriával megint ki-

egyezett!
Pangó ipar, nagy árvíz, éhenvesző vidékek,
Adók, minöket írök még föl nem jegyezének!
Csudát mutatok én e bukott népnek, nemzetnek,

Erted könnyelmü szomszéd uj tiz évig
fizetnek.

Ausztria-Magyarország egyenjogu felek,
S ha enged a hon egyre,
Vérét kiontja, nem néz bankra, nem egyszer-

egyre,
Ugy, — hidd el — Ausztriával megint ki-

egyezett!
És fiaink? hasonló ifjúság merre van még?
Ez lesz csak a hatalmas, ez a dicső ajándék

Kipróbát hitszegök ti: osztrák, dalmáta, horvát
Légy tiszt, mert közlegénynek ad ifjat Ma-

gyarország!
Ausztria, Magyarország egyenjogu felek,
S ha enged a hon egyre,

Vérét kiontja, nem néz bankra, nem egyszer-

egyre,
Ugy, — hidd el — Ausztriával megint ki-

egyezett!
Elvégezök mi Bécsben! leszek tovább miniszter,
Ha más nem, mameluk-had, fogalmazócska

tisztel!
S mit egykor eliték, a törvényt megpecsétlem
Hogy ellent mondanának, azt istenemre kétlem!
Ausztria-Magyarország egyenjogu felek,
S ha a hon enged egyre,

Vérét kiontja, nem néz bankra, nem egyszer-

egyre,
Ugy — hidd el — Ausztriával megint ki-

egyezett!
Gáspár Imre.

Számrejtvény.

— Közli Y. Z. —

1, 2, és 3, 4.

Bíró mindig ilyen légy!

Mert lesz 2, 3, 4.

Igazolja 3, 4.

Sőt jutalmad barom-járom

Legyen, mily 1, 2, 3.

(Megfejtök neveit különbük s közöttük jövő
hó 1-én érdekes könyvet sorsolunk ki.)

Multkori számrejtvényünk helyes megfej-
tését („Magyaróvár”) beküldötték: Újfalusi
Teréz és Margit, Csereasznyés Róza,
„Bajusz”, B. M. Budapest, IV. IV., Nagy
Dezso, színész, Margit (nyertes), Kis
Lajos, tanító, Sándor Gáspár (Bagamér),
Kiss Erzsike, Tálán Lajos, Bóór Ferencz.

Apró-cseprő.

A nők nem szeretik a vakmerő férfikat.
De addig, míg a szerényeket bevárják, a vak-
merőknek hódolnak meg.

Ha e föld Isten kalapja,
Hazánk a bokréta rajta ...

Petőfi

Neveljétek a népet, ez volt első figyel-
meztetése Pen-nek a gyarmathoz, melyet ala-
pitott; neveljétek a népet, ez volt Washing-
ton hagyása a nemzetet számára, melyet
megmentett.

Macaulay.

A nevelés kérdése a mai társadalomra
nézve élet-halál kérdése, oly kérdés, melytől a
a jövő függ.

Renan.

Egy fősvény így szolt pazar szomszéd-
hoz:

— Miért nem él úgy, mint én?

— Azt hiszem: ráérek erre akkor is, ha
már semmim sem lesz.

Védelmzés tűzveszély ellen.

A Brandt-féle tűzoltó vegyülek.

Van szerencsénk a tisztelt hatóságok, testületek, malomtelepek, földbirtokos urak, gyarak, iparvállalat és háztulajdonos uraknak tudomására hozni, hogy számos külföldi és hazai tekintélyek és szakemberek által hiteles bizonyítványokkal kitünőnek elösmert tűzoltó vegyülekünket, illetve készitési módjának titkát és receptjét Hajdumegye terjedelmére

BAUER ÉS TÁRSA

gazdasági gépraktár tulajdonos uraknak

DEBRECZENBEN.

eladtuk és tanálmányunk eladási jogát Hajdumegye terjedelmére nézve kizárólag a fentnevezett Bauer és Társa urakra átruháztuk.

Együttal kérjük a vármegye t. közönségét, hogy a netalán más oldalról forgalomba kerülendő utánzott tűzoltó vegyülek megvételetől óvakodjék.

Kezeink közt lévő tűzoltó vegyülekünkről szölo számos bizonylatokból tájékozás végett alább két példányát közlünk.

Teljes tisztelettel

Brandt Vilmos és Társa.

München — Budapest.

Bizonyítványok:

Arról, miszerint mi alölirottak Brandt Vilmos ur által felkérteve, az általa feltalált tűzoltó-szerekkel a mai napon beható kísérletet tettünk és őszintén nyilatkoztatjuk, hogy az eredmény várakozásunkat fölülmulta. Nevezetesen: négy köbméter száraz bükkfa kátrányos szalmarétegek közzé rakva, az egész tömeg kőolajjal leöntve, midön már a legintenzivebb lánggal égett, a Brandt ur által feltalált vegyítékekkel megtöltött tűzfecskendők azokat két perc alatt eloltották.

Egy másik máglyát égni hagyunk és reá az eloltott máglyából kiszedett egyes hasábfákat rakattunk azon czélból, hogy megtudjuk, vajjon igaz-e, miszerint az előbbi máglyából kiszedett hasábok többé meg nem gyulnak? És valóban, bár a tűz rendkívül nagy volt, ezen fadarabok lánggal többé nem égtek. De ugyanez az is meglepetve tapasztaltuk, hogy az égő máglyához a nagy forróság miatt közeledni nem tudó tűzoltó, Brandt ur példáját követve, a preparált folyadékkal arczát és kezét megmosván, egészen közel mehetett a tűzhöz, és arra nemcsak a szerrel meglocsolott fákat reárákhatta, de a tüzes hasábot is kezébe vehette, a nélkül, hogy kezei megéreztek volna a tűznek égető erejét.

Ezek után egy zsup szalmát is meggyújtottunk, és midön a lángok felét elégették, az a vegyítékekkel rögtön eloltatott, a megnedvesített szalma az égő máglyákra dobaott és az csak 3 perc mulva szenesedett meg, de lánggal akkor sem égett.

En alölirott Melczer Gyula személyesen kívánván a szer tüzelles hatásáról meggyözdni, mintán azzal arczomat és kezeimet megmostam,

ekként a tűz közvezlen közelébe juthattam és az égő hasábotok kezembe vehettem, a nélkül, hogy azokat megégettem volna. Így történt a kőolajjal telített ronggyal is, a melyet kezeimben egyideig eltarthattam, sőt el is olthattam. Ennek folytán a titkot megvényk részére megvásároltuk.

Kelt Miskolczon, 1884. május 26.

Baró Vay Béla,
főispán.

Melczer Gyula,
Borsodmegye alispánja.

Gács, 1884. július hó 16-án.

T. cz. Brandt Vilmos és Társa uraknak

München.

Önöknek hozzám intézett felszólítására készségesen nyilatkozatom, hogy ma Gács városa piacznán, a tűzoltó szerükkel megejtett próbán, a nagy közönséggel jelen lévén, személyesen láttam, miként egy ásványolajjal megöntözött zsák, kézzel, rövid percek alatt, az eloltott lángok közül, minden kár nélkül, megmentetett; láttam, hogy egy szalma között összerakott ölfá, mely kátránnyal és kőolajjal megöntözöttetett, meggyujtva, rövid percek alatt kézzel megöntözés által, a tűztől megoltalmaztatott; később pedig szivattyu által történt öntözés mellett, az emészto lángok, azonnal elfolytattak. — Mind ezeket látván és tapasztalván, ennek tanúságaul jelen beismerésemet kiállítom,

Gróf Forgách Antal s. k.

val. b. tanácsos, cs. kir. kamarás és földbirtokos.

Hivatkozva Brandt Vilmos és Társa uraknak fentebbi nyilatkozatára, van szerencsénk Hajdumegye t. közönségének tudomására hozni, hogy mi alölirottak ezen tűzoltó szert, melynek kitünő voltáról a kül- és belföld legnevezetesebb czégeinek bizonyítványai tanuskodnak. — illetve ennek elkészitési titkát a föltalálótól megvettük és ugy nagyobb telepek mint gyaraknak tűzoltószerral való ellátását felvállaljuk, valamint megrendeléseket kisebb mennyiségű tűzoltóvegyülekre is elfogadunk a következő árakért:

25 liter Brandt-féle tűzoltófoladék	frt 2.50	itt helyben Debreczenben.
50 " " " " " " " " " " " "	" 4.50	
75 " " " " " " " " " " " "	" 6.50	
100 " " " " " " " " " " " "	" 8.	

500 litert meghaladó megrendeléseknél egyezés szerint.

Tekintettel azon fontos feladatra, melyet teljesíteni ezen tűzoltószert hivatva van, reméljük, hogy rövid idő mulva megyénkben is, védelem gyanánt a tűzveszély ellen, minden családnál található lesz.

Hajlandók vagyunk ezen tűzoltó szerrel gyakorlati próbát tenni.

Tisztelettel

Bauer és Társa

mezőgazdasági gépcsernok Debreczenben n.-péterfiutca 853. sz. (helyi vasut r. megáll.)

Védelmzés tűzveszély ellen.

Uj arany-, ezüst-, ékszer-, óra-üzlet, kistemplom bazár-épület, 7. szám.

Uj üzlet megnyitás.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szíves tudomására hozni, miszerint helyben e folyó évi június hóban a kistemplom bazár-épület, 7. sz. bolt helyiségében saját nevem alatt egy jól rendezett

ARANY-, EZÜST-, ÉKSZER- ÉS ÓRA-RAKTÁRT NYITOTTAM.

Támaszkodva e téren szakképzettségemre, melyet számos éveken át hazánk és Európa nagyobb városaiban, különösen Páris elsőrangú ékszer-gyáráiban szereznem szerencsés valék, — mennyiben az üzletem szelleméhez tartozó iparral is foglalkozok, azon kellemes helyzetbe jutottam, hogy minden e szakmához tartozó ékszer-árak a legújabb divat után készültek; — valamint mindennemű megrendeléseket helyben teljesíthetek, s azokat gyorsan a legolcsóbb árakban szolgálhatom ki. — Ezzel kapcsolatban bátorítok különös figyelmébe ajánlani, a legművészebb kidolgozá-u árakban szolgálhatom ki. — Ezzel kapcsolatban bátorítok különös figyelmébe ajánlani, a legművészebb kidolgozá-u árakban szolgálhatom ki. — Továbbá: a legkínzóbb szerkezetű férfi s női arany, ezüst remontoir órákat — egy évi jótállás mellett. — Ugy-szintén szép választékban található: ezüst gyertyatartók, csukor-dobozok, konyer-kosarak, gyümölcs-tálak, asztali ezüst evőeszközök stb.

Mindennemű tárgyak törvényes próbával vannak ellátva, — régi divatu ékszerek ujjalakítását, kijávitását, egyszerű betűk és díszes monogrammok vésését vagy készítését a legjutányosabb árak mellett gyorsan teljesítik. Régi aranyat és ezüstöt a legmagasabb áron megvásárolok.

Tisztelettel pártfogáért esd

Szóllósi György.

Debreczen, kistemplom bazár-épület, 7-dik szám alatt.

Üzleti jelentés.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy üzletembe az eddig csupán nagybani eladás mellé a kicsinybani eladást is behoztam. Ezen alkalomból folyólag a többi közt a következő legkeresettebb cikkeket nevezem meg, u. m.

MINDENNEMŰ SCHIFONOK, KANAVÁSZOK, KARTON;

Flanell, félposztó és színes veleszek;

TÉLI KIS ÉS NAGYKENDŐK,

stb., melyeket kisebb mennyiségben is a végszáma eladási ár arányában adok.

Főtörökvésem lévén mint eddig is a legjobb minőségű árukat a legolcsóbb árban szolgáltatva ki, az eddig is tapasztalt bizalom és pártfogást megtartani, tiszteletet továbbra is a n. é. közönség becses figyelmébe ajánlom.

mély tisztelettel

KLINÓ AUREL.

Czegléd utcán, Frieid ház, a színház mellett.

Karácsonyi és ujévi ajándék tárgynak

legalkalm. sabb

ARANY és EZÜST ékszereit

ajánlja

özv. Veress Lászlóné,

melyek a legújabb divat szerint készültek s minden darab a m. kir. fémmelző hivatal hitelesítésével van ellátva.

Ajánlom továbbá saját rendelésemre faragott s a legkínzóbb minőségű tájékból készült

pipákat, szivar- és cigarettli szívókat,

melyek a legnagyobb választékban vannak raktáramban. — Elvállaltatik ócska tájték pipák lehuzása és viaszszal beeresztése is.

Ékszerek javítása és ujennan készítése a legjutányosabb árakon eszközöltetik. Tisztelettel

özv. Veress Lászlóné.

Üzlethely: főpiacz, Szikszay ur házában.

Hirdetés.

Ezennel értesítem a t. cz. vendéglős és serméro urakat, hogy miután a szob. kir. Debreczen város tulajdonát képező serbehoztali vám szedési jogot hat egymást követő évre kibéreltem, 1885-ik év januárius 1-jétől fogva, ugy az ezen napon még raktáron levő, mint a későbbben hozatandó serek után e-ő behoztali vám — frt 2,65, azaz két forint és hatvanöt krajczár hektoliterjéül — közzétel-nül nekem fizendő.

Kelt Debreczen, 1884. december 15-én.

Láttem: **Boczkó Sámuel,**
rendőr főkapitány.

Áron Miksa,
bérő.

Egyuttal van szerencsém a t. cz. serfogyasztó közönséget értesíteni, hogy sikerült a világhírű Dreher Antal-féle serfőzdénk fűk-raktárát Debreczen és vidéke részére megnyernem és ez által oly kellemes helyzetbe jutottam, hogy a t. cz. közönségnek a legjobb minőségű serekkel azon frissen, gyári árakon szolgálhatok.

A t. cz. magánfogyasztó közönségnek pedig folytonosan friss töltésű és legjobb minőségű palack-ser áll rendelkezésére.

A nagyérdemű közönség számos megrendelését kéri

kiváló tisztelettel

Áron Miksa.

Iroda: ideiglenesen pünkösdi Szt.-Anna-utca 2545. Raktár: Piacz-utca (1714. sz.) és a kisuj-utca szegletén.

Kitünő

Torma

eladó a kir. gazdasági tanintézetben kilószámra,
I. rendű 25 kr,
II. rendű 18 kr,
III. rendű 15 kr.

Megrendelhető ugyanott a házmes-tárnél.

Száz arany-frank jutalomdi a gyűjtők részére!

Komócsy József ujsága:

„HIRMONDÓ“

politikai, ismeretterjesztő, gazdasági és mulattató képes néplap.

Megjelenik minden vasárnap 12 nagy oldalon szép képekkel.

Előfizetési ára egy negyedévre csak 1 frt.

Gyűjtők részére 100 arany-frank jutalomdi van kitűzve, melyből aki legtöbb előfizetőt gyűjt: 50 arany-frankot nyer; az utána következő 30 arany-frankot; az ezután kövekező 20 arany-frankot.

A jutalomdíjak — tekintet nélkül az előfizetők számára — azoknak, kik legtöbb előfizetőt gyűjtöttek, kiadának.

Ha valaki öt előfizetőt gyűjt: az a Hirmondóból egy tiszteletpéldányt is kap. Az előfizetési pénzek legkésőbb 1885. január hó 4-ig, ily cím alatt küldendők: A Hirmondó kiadóhivatalának Budapestben, egyetem utca 4. sz. a.

Ajánljuk a Hirmondót mindazoknak, a kiknek nincs idejük, hogy mindennap végig olvassák a nagy lepedő ujságokat; mert a Hirmondóban minden vasárnap megtalálják s röviden és világosan mindazt, ami a hazai és külföldi politikában történik tudósításokat hozunk az országgyűlés minden üléséről. Ismeretterjesztő és gazdasági rovatunkban közlünk hasznos utmutatásokat, míg lapunk mulattató részében szép képek mellett érdekes történeteket, verseket talál az olvasó.

A budapesti és az ország minden vidékén történő eseményeket hirtovlatunk közli. Ugy szintén a piaci árakat és ipar állást is ismerterjük.

Budapest, 1884. december hó.

Komócsy József s. k.

a „Hirmondó“ tulajdonosa és szerkesztője

özv. SZILÁGYI JÓZSEFNÉ rézöntő üzlete

Debreczenben, Anna-utca 2530. sz. alatt.

Van szerencsém a t. közönség becses tudomására juttatni, miszerint a néhai férjem által évek hosszu során át folytatott

rézöntő üzletet

saját nevem alatt tovább is folytatni fogom; kérve a t. közönség nagybecsű pártfogását.

Elvállalok mindenféle a rézöntő üzlet körébe tartozó megrendeléseket, s azoknak pontos elkészítettéséről és jutányos áron kiszolgáltatásáról t. megrendelőmet előlegesen is biztosítom.

Üzletemet a t. közönség pártoló figyelmébe ajánlva — teljes tisztelettel

özv. Szilágyi Józsefné.

Ugyancsak nálam egy gőz-gép a hozzá szükséges kellékekkel jutányos áron eladó.

HIRDETME NY.

Ö császári s apostoli királyi felélegének 1884. évi márczius hó 8-áról kelt legfelső elhatározása folytán ezennel megindittatik a

XI-ik MAGYAR KIR. ÁLLAMSORSJÁTÉK,

melynek tiszta jövedelme

még pedig annak két-nyolczadrésze a vagyontalan magy. kir. hivatalnokok övegei és árvái segélyezésére alakított alap, két-nyolczadrésze az „országos kislendő egyesület“, egy-nyolczadrésze a „pesti szegény gyermekkorház“, egy-nyolczadrésze a „posztai jótékony-negyelyet gyermek kórháza“, egy-nyolczadrésze a „pesti jótékony-negyelyet“, végre egy-nyolczadrésze a fűmél „Mária-egyesület“ javára fog fordittatni.

E sorsjáték összesen, 5.311-ben megállapított nyereim nyel az alább következő játékterv szerint

195.000 forintra tagnak, és pedig:

1 fűnyeremény 60.000 forint	4 ny. egyenk. 5000 forint	20.000 frt
1 „ „ 20.000 „	10 „ „ 1000 „	20.000 „
1 „ „ 10.000 „	14 „ „ 500 „	7000 „
	80 „ „ 100 „	8000 „
	200 „ „ 50 „	10.000 „
	5000 sor. ny. „ 10 „	50000 „

A húzás visszavonhatatlanul 1884. évi decz hó 29-én történni.

Egy sorsjegy ára 2 forint o. e. van megállapítva. Sorsjegyek kaphatók: a lottóigazgatóságnál Budapestben (Pest, fővámház, felemelet); valamennyi lottó-só- és adóhivatalnál; a legtöbb postahivatalnál és minden városban és nevezetesebb helységben felállított egyébként sorsjegyaruló közegnél.

Budapest, 1884. évi november hó 1-én.

Magy. kir. lottóigazgatóság

FREYS-YSEN ADÁM

m. k. p. ő. minisz. oszt. tanácsos és lottóigazgató.

(Utánnomat né. díjaztatik.)

Van szerencsém a legújabb s...
-ítom, hogy mint e...
-azt meg is tartani.

Lőköv

Órák 1 év

Ezüst henger óra
Ezüst remontoir
Nickel remontoir
Arany férfi remon
Ugyancz igen ér
Arany datum re
Arany női remon
Ugyancz legújabb
Arany női henger
Valódi tula remon
Inga, 8 nap járó
Inga óra s felet
Inca negyedét üt
Irodai óra
Hajó óra
Ebresztő óra
Arany női miniat
Arany női datum
Arany női gyémán
Női oroszemalle

Le

eküzdeni, mely minden
kedvelik. — Ezen pilat
tal lettek kiténtve.

Egy skatulya
-katulyát, ee így 120 pill

nem áll, hanem, melynek

Philia Kautz
-szigony

Apotheke zum he

Raktár Debreczen

Karác

éksz

legnagyobb

Mindennemű

beváltatik,

Van szerencsém a tisztán kezel

érmelle

s nálam hordó sz

tők, a varga uca

Legszebb karácsonyi ajándékok!

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudására hozni, hogy a közeledő karácsony ünnepek alkalmára raktáramat a legújabb s legdivatosabb ékszerekkel dusan felszereltem s midőn ezek szíves megtekintésére tisztelettel felbivom, biztosítom, hogy mint eddig, úgy továbbra is törekedni fogok jutányos s szolid kiszolgálást által a nálam nagyobb vevő kört szereznem s azt meg is tartani. A n. é. közönség becses pártfogását kéri

Löfkovits Arthur és Társa, órák és ékszerész.

Debreczen, főpiacz 2142 sz. a posta mellett.

Kivonat árjegyzékemből:

Órák 1 évi jótállással:	Fémjelzett ékszerek:	13 próbás ezüstnemek:
Ezüst henger óra . . . 9-11 frt.	Arany női gyűrű . . . 2-5 frt.	Férfi medaillon . . . 2-4 frt.
Ezüst remontoir óra . . . 14-20 frt.	Arany férfi gyűrű . . . 4-6 frt.	Legújabb joujou . . . 50 kr. - 1 frt.
Nickel remontoir óra . . . 10-12 frt.	Arany pecsétnyomó . . . 10-20 frt.	Gyönyörű dohány szelencze 20-30 frt.
Arany férfi remontoir . . . 30-60 frt.	Arany karika gyűrű . . . 3-10 frt.	Tu a dohány szelencze . . . 20-30 frt.
Ugyanaz igen erős . . . 60-80 frt.	Valódi gyémánt gyűrű . . . 8-20 frt.	Varrókészle to-ban . . . 4-8 frt.
Arany datum remontoir . . . 90-110 frt.	Valódi brilliant gyűrű . . . 20-100 frt.	Ezüst fejű sétatálcza . . . 5-15 frt.
Arany női remontoir . . . 26-40 frt.	Arany gyermek függő . . . 150-3 frt.	Gyermek besteck . . . 5-20 frt.
Ugyanaz legújabb . . . 50-70 frt.	Arany női függő . . . 3-10 frt.	6 drb gyümölcs kés . . . 5-10 frt.
Arany női henger . . . 18-24 frt.	Valódi gyémánt függő . . . 12-30 frt.	6 pár evő eszköz . . . 15-30 frt.
Valódi tula remontoir . . . 30-55 frt.	V. lódi brilliant függő . . . 25-400 frt.	6 kávéskanal . . . 10-18 frt.
Inga, 8 nap járó . . . 17-20 frt.	Arany garnitúra . . . 18-40 frt.	6 aranyozott mocca . . . 9-14 frt.
Inga óra s felet ütő . . . 24-28 frt.	Ugyanaz gyémántta . . . 30-100 frt.	Gyertyatartó párja . . . 25-60 frt.
Inga negyedét ütő . . . 40-70 frt.	Ezüst rövid láncz . . . 2-8 frt.	C usor szelencze . . . 35-60 frt.
Irodai óra . . . 5-8 frt.	Arany férfi láncz . . . 20-80 frt.	Kenyékosór . . . 30-60 frt.
Hajó óra . . . 9-14 frt.	Arany női láncz . . . 18-60 frt.	Tentatartó . . . 10-30 frt.
Ébresztő óra . . . 4-10 frt.	Legújabb női broche . . . 2-10 frt.	Kulcstartó . . . 4-8 frt.
Arany női miniatúr . . . 30-80 frt.	Divatos férfi tü . . . 2-6 frt.	Babékoszoru . . . 40-70 frt.
Arany női datum remontoir 90-100 frt.	Ezüst lánczkarék . . . 2-5 frt.	Tranchir eszköz . . . 15-40 frt.
Arany női gyémántokkal . . . 60-80 frt.	Arany női karek . . . 20-50 frt.	Burnót szelencze . . . 6-10 frt.
Női oroszmasilla . . . 15-30 frt.	Legújabb arany medaill . . . 4-20 frt.	Irdóll . . . 4-6 frt.

Dus raktár ezü neműekben!

Legnagyobb választék órák s ékszerekben.

A Pain-Expeller!

A rideg, d. szak beálltával bátrak vagyunk ezen meg bevált házi szerre felhívni figyelmét azon meggyőzőségi, hogy az ismert meglepő győgyeredmények ez és közvénybántalmaknál esztis a valódi „Pain-Expeller horgonynyal“ használata által eretett el. A szer vételénél tessék a gyárjegyre „horgony“-ra ügyelni s más faját nem venni. Ezen szigoruan szolid eredeti készítmény 40 és 70 kros árban a legtöbb gyógyszerertárban késztben tartatik. Richtev F. Ad. és társa, Bécs. — Főraktár Prágában az „arany oroszlan“ gyógyszerertárban, Niklasplatz 7.

Tisztelt vevőim becses tudomására juttatom, miszerint főüzletemet

óra, arany, ezüst és ékszer-árúkból
hatvani-utca 18 sz.

alá (a volt m. k. klinika-épületbe) helyeztetem, és különösen ajánlom dus választékú raktáramat a

Karácsony és ujév
alkalmából.

Mönnich Emil
6-áműves és ékszerész.
Budapestben, hatvani-utca, 18. szám.

a volt klinika (egyetem) épületében.
Megbízások utánvét vagy a pénz előle es beküldés mellett eszközöztetnek. — Nem teendő árak kézséggel kiesereltetnek.

Legszerszerűbb karácsonyi ajándékok!

Minden hasonló készítmény felett előnybe bírnak ezen pilulák, melyek minden ártalmatlagtól mentek; legnagyobb sikerrel alkalmasnak alszervi betegségeknek, váltóállásnál, mellbetegségeknek, bőr, szem, agy, szájbetegségeknek, gyermekek és női betegségeknek; könnyen hajtó és vértisztítónak egy gyógyszer sem kedvezőbb és ártalmatlanabb.

A DUGULÁST

leküzdni, mely minden betedségnek forrása. — Czukros voltuknál fogva gyermekek is kedvelik. — Ezen pilulák **PITHA** tanár udvari tanácsos bizonyítványa által lettek kitüntetve.

Egy skatulya ára mely 15 pilulát tartalmaz, 15 kr. Egy csomag, mely 8 skatulyát, az így 120 pilulát tartalmaz, csak 1 foínt.

Óvás. Minden skatulya, melyen e czég: „Apothek zum heil. Leopold“ nem áll, hamis, melynek megvételel a közönség óvatik.

Megfigyelendő, hogy rossz, siker nélküli, sőt ártalmas készítmény ne véssék. Egyenesen Neustein-féle **Erzsébet pilulák** kérendők — ezek a használati utasítás az itt látható aláírással vannak ellátva

Főraktár Bécsben
Apothek zum heiligen LEOPOLD NEUSTEIN Ph. Stadt. Ecke der Planken und Spiegelgasse.
Raktár Debreczenben: Tamási K. és Götl N. urak gyógyszerertárban.

Karácsonyi és ujévi ajándékul,

ajánljuk a legnagyobb választékú

arany, ezüst ékszerek és órák

legnagyobb választékát a legjutányosabb árban.

Mindennemü ócska arany és ezüst a legmagasabb áron beváltatik, tisztelettel

Blau Lipót és fiai.

Van szerencsém a n. é. közönségnek tisztelettel tudatni s ajánlani tisztán kezelt saját termésű

érmelléki diószegi hegyi boraimat,

s nálam hordó számra 50 litertől felfelé és butelia számra is kaphatók, a varga uca 2251 számú házzamnál,

tisztelettel
Özv. Szvoboda Józsefné
Debreczenben

ALAPITTATOTT 1864.

Szilárd **ÖT ÉVI** Európa legnagyobb és leghiresebb **NAGY** választék jótallás. **varrógépgyár Berlinben** ezelőtt

FRISTER és ROSSMANN

debreczeni gyártelepe

piacz és hatvau-utca sarkán,

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindennemü

legjobb eredeti **SINGER** rendszer,

Medium, 4 es Singer, kézi, kéz és lábhajtású Wehler és Wilson, továbbá Howe Anger Cilinder és Szigyártó varrógépekből a legolcsóbb gyári árak mellett, havi vagy heti részletfizetésre.

Nagyszerü raktár mindennemü varrógéptük, alkatrészek, gépolaj- és czernakból; saját gépjavitási műhelyomben legjobb és legolcsóbb munkák készítettnek. Régi kúszuait varrógépek a legmagasabb értékig becsereítetnek.

A nagyérd. közönség becses pártfogását esdve legpontosabb és legkészebb szolgálatot igérve maradt kitünő tisztelettel
Herskovitz Henrik
1-3. piacz és hatvau-utca sarkán.

KARÁCSONYI és UJÉVI ajándékul!

KARÁCSONYI ÜNNEPEK

és UJÉV ALKALMARA

bronz-, chinai ezüst-, porcellán-, fa-, bőr-, tajték árúk és különösen gyermek-játékokban

dusan felszerelt raktáramat

becses figyelmébe ajánlani.

Kizárólagos raktár helyben a Bánffy Hunyad magy. kir tanműhelyben készült gyermek-játékokból.

Az árúk olcsóságáról a nagyérdemü közönség meggyőződése után, tömeges látogatásért esedez,

tisztelettel

Kraicz Gyula.

KRAICZ GYULA norinbergi és díszárúk üzletében.
Főpiacz a „Bika“ szállóddal szemben.

Összesen 10.000 nyeresemény

1
sorsjegy
1
forint
o. é.

II. KINCSEM-SORSJÁTEK
1. főnyeresemény forint
50.000
2. főnyeresemény **20.000** 3. főnyeresemény **10.000** forint o. ért.

11
sorsjegy
10
forint
o. é.

A sorsjegyek kaphatók:

A MAGYAR LOVAR-EGYLET SORSJEGY-IRODÁJÁBAN

Hatvani-utca **BUDAPEST** Nemzeti Casino
ügyszintén valamennyi váltóházaknál, lottogyűjtődék és szívatőszéknél.

további nyeresmények
5000 frt
3000 frt

további nyeresmények
2000 frt
1000 frt

Minden nyeresemény készpénzben kifizetetik

**Mária-celli
GYOMOR-CSEPPEK,**

jeles hatású gyógyszer a gyomor minden bántalmái ellen,

Egy üvegcse ára használat utasítással együtt 35 kr.

Kapható Debreczenben Dr. Rotschnek E., Gólti N és Tamásy B. urak gyógyszerárúháiban, Barta Zoltán Kun-Szent-Márton, valamint az osztrák-magyar birodalom minden nagyobb gyógyszerárúháiban és kereskedésében.

Központi szétküldési raktár nagyban és kicsinyben

Brady Karoly,
„aranyalhoz” címzett gyógyszerárúháiban
Kremzierben, Morvaországban.

1884. XVI. évf.

Kisbetsélt árak:
Egy üvegcse és postán küldve
Egy üvegcse . . . . . 10 frt - kr.
Fél üvegcse . . . . . 5 frt - kr.
Negyed üvegcse . . . . . 2 frt - kr.

Egyes szám 5 kr.

A lap szellemi részét illető minden közleményért, írásért, levelezésért, hirdetésért, a szerkesztőségnek tartoznia kell.

Előfizetési helyben
REMYGDI K. LAJOS és társai
OSZTRÁK M. K. LAJOS és társai
Közlemények és a hirdetésekért
KUTASI IMRE könyvtáros
nyomtatásában a postahivatalok útján.

Mikor Magyarországot delmezik

Helyi Ignácznak Széchenyi Pál kereskedőre adott válasza teljesnek látta a veszélyt, mely a sorsjegy-üzletet fenyegeti. Ha már eddig a viszonyok közé sodortunk az idegen világrésztől erős konkurrenzia, úgy gabolának ára ma alig a költségeit, micsoda viszonyokba kerülne akkor, ha mezőgazdaságunk a verseny mezejéről zárva? Németország után szág készül a mezőgazdaságunkra lépni és a természetes gazdasági haladást barátai hirtelen úgy hogy mezőgazdasági kiváltságok be vannak reteszelve álló ipari életnek kezdetlegesen haladtunk volna. Nagyon a kereskedelmi miniszterket, hogy rögtön egész ország a francia kormányhoz ellen, és nagyon szívesen megnyugtatót is, hogy a mannyal teljes egyetértés fenyegető veszélyt elhárítva kövte hinnék a komának nagyon szívesen venné, terményeinkkel csak rájár és még szívesebben venné francia iparcikkéktől is nánk zárva. Egészen inkább kis vámháború, melyben szolgálatainkat fenéig kisgunk tele, hogy a monarchia együttes lépése sikerüljön ezer okunk van ezt kívánja mi miniszter kijelentette, kormány máris figyelmeztetvámok fölemelésének elmevetkezmenyére, ez a közszetesen nem lehet más, kedvezmények, melyeket és monarchiánk között kereskedelmi szerződés a frank nyújtott, meg fogunk mel egy imádságot, hogy hatást tegyen Párisban és abba a helyzetbe, hogy a valósitani is kelljen. A gunkra nézve valóban mi helyzet, mint ha a külföldket károsító gazdasági intertorzió fegyvereihez kény. Egy gyarmatosítás, mely állásnak feltételeit nélkül is gondoskodik saját érdevédelmezéséről? Szó sincs ményeink kivételének osztrák-magyar monarchia cikkek bevitelének megvissza. Hát ki is nyerne keinknek megvédelmezésérmeink megtorlására alkalból? No az osztrák ipardörzsölhetnék kezeiket, ha mezésünk címén versenylen vevői lehetnének a mi nek és ugyanakkor az edlenabb mértékben érvénye keik monopoliumát hazánk anyai védelem volna, mely ségből úgy szorítja maggyermekét az ágyban, nyomja.

Ilyen helyzetek tudszökön a mi szánalomra rendeltégünket, melyben lem legelemibb feltételeit

*) Ezen nagyrdeku közvevesszük át.

Ujonnán berendezett

FÜSZER-, FESTÉK-, CSEMEGE- és ásványviz-kereskedésben.

Főtér, Hajdu-ház, a „BIKA” szállodával szemben.

Ajánlom legjobb minőségű

fűszerárúmat,

nagy választékban finom zamatos valódi

Cuba, Mocca, Aranyjava, Gyöngy, Ceylon és Portoriko kávékat,

Naponta friss pergelt és darált kávé.

Valódi orosz és chinai Csásár-keverék, Pecco virág, fekete Caravan, Naranes, Souchong és Congo théát.

Minden fajta valódi

ANGOL és MAGYAR THEA-SÜTEMÉNYT,

Ananász, Jamaicai, Cuba és Brazilliai rumot.

legfinomabb liqueuröket,

Jalits-féle fehér-, vörös-, pecsenye-, angol- és spanyol-

BOROKAT,

szepességi legjobb minőségű főzélékeket, lequárt, dlót, mákot (darálva).

„István” gőzmalmi liszteket

napi árjegyzék szerint.

MILI- és LUNA-GYERTYÁT

minden nagyságban.

Valódi amerikai salon petróleumot.

Továbbá minden fűszer-üzlethez tartozó árukat legjobb minőségben és legelőnyösebb árakon.

Tisztelettel

André Károly.

Arany és finom ezüst raktár.

FORGÁCH KÁROLY

ékszerész Debreczenben

főpiacz, br. Josinczyné házában.

Ajánlja

dusan felszerelt raktárát, ugymint:

evőeszközt,

régí latját 1 frt 55 kr. 13 próbás ezüsthől, hitelesítve,

aranyneműek nagy választékban.

dusan berendezett Khina-ezüst tárgyakat és mindenféle

JAVÍTÁSOKAT,

elfogad

és e szakba vágó tisztításokat gyorsan és igen pontosan eszközöl.

Khina-ezüst raktár!

Legjobb minőség olesó árak mellett.

Üzethelyiségem szük volta miatt az abban felhalmazott legjobb minőségű

Gráci s marburgi férfi cipők

Különlegességek gyermek és leánycipőkben

női, férfi és gyermek-czipőket

továbbá

ferfi, női és leány posztó Comod czipőket,

flu és férfi csizmákat

tetemesen leszállított árak

mellett árusítom el.

Ezután is mind eddig főtörökvesem oda irányuland a n. é. közönség becses bizalmát kiérdemelni.

Tisztelettel

FALK OTTÓ.

Debreczen, Czegléd utca a városháza alatt a régi takarékpénztár tőszomszédságában.

Vidéki megrendelések utánvétel mellett pontosan eszközöltetnek.

Valódi orosz bagaria férfi és fiu csizmák.

Karácsonyi és ujévi ajándékok

bevásárlására ajánlom legujabban berendezett

Gyermekjáték raktáramat

hol a legdusabb választék áll a nagyrdeümü közönség rendelkezésére.

Bismark egészségi pipák

bagó szívó patrónnal ellátva hosszú vagy rövidebb szárral, és ugyan azok vadászok számára fából tájtékkal bérlelve, legujabb találmány.

Üdvözlő és ujévi kártyák I és kolition jegyekből

nagy raktárt tartok a közeleddi idényre.

Lánggal égő vihargyufák

melyeket bármily erős szél sem képes eloltani, és vadászok vagy gazdálkodóknak nélkülözhetlen kizárólag nálam kapható. Elárusítók mérsékelt engedményben részesítettnek.

Játék-kártyák az uj-pesti kártyagyárból.

Igervényekből minden huzáshoz szolgálhatok:

Bécs város, főnyeresemény	200.000 frt.
ára 2 frt 50 kr és bélyeg, huzása 1885. január 1-én.	
Jótekonyczélú állam-sorsjegy, főnyeresemény	60.000 frt.
ára 2 frt, huzása december 29-én.	
Kincsem sorsjegyek, főnyeresemény	50.000 frt.
ára 1 frt, huzása február hó 20-án.	

Magyar hirlapírók nyugdíj intézetének sorsjegyei.

ára 20 kr. a huzás napjáig mindenkor készletben vannak.

Stájerországi arany és ezüst halak.

MENDELOVITS LAJOS

főtér városházzal szemben.